

податкових пільг, що приводить до суттєвих втрат бюджетів бюджетної системи; 4) недостатнє стимулювання реального сектору економіки.

Також існують проблеми податкового законодавства країни. Серед таких проблем можна виділити наступні: 1) практично повністю відсутня економіко-правова документація, яка підкріплює введені податки; також відсутні посилення на конституційні положення при встановленні різних податків; бюджетні інтереси практично ніяк не пов'язані з інтересами платників податків; 2) така функція податків як забезпечення діяльності органів державної влади і місцевого самоуправління не прокоментована в офіційних документах; 3) фіскальна функція податків грає домінуючу роль в податковій системі України. Важливо відмітити, що дуже великий потенціал для збільшення податкових доходів міститься в тіньовій економіці. Однак, капіталам, захованим від оподаткування, навіть при бажанні практично нереально вернутися в легальну виробничу сферу, так як значний притік інвестицій, як правило, визиває увагу податкових органів до джерел коштів. Тому капітали, які попали в тіньову сферу економіки, у більшості випадків в ній і лишаються.

Згідно з даними Мінекономрозвитку рівень тіньової економіки України у 2016 р.

становив 41% від офіційного ВВП, або 642 млрд. грн. Деяка частина цих коштів - це грошові перекази з-за кордону (близько 100 млрд. грн.), які дуже важко оподатковувати. Ще якась частина - кримінальні кошти, про обсяг яких можемо лише здогадуватися (припустимо, 100 – 150 млрд. грн). Отримаємо 350–400 млрд. грн доданої вартості, з якої на оплату найманих працівників припадає близько 200 млрд. грн, що становить 27% (!) від витрат на оплату праці у формальному секторі економіки. За рахунок великої частини зайнятих за кордоном співвідношення між працівниками, зайнятими у формальному та неформальному секторах економіки, є трохи вищим - 6% [2].

Як видно з практики господарювання на державному рівні створення такої системи оподаткування, яка б змогла забезпечити рівновагу економічного зростання и соціального розвитку держави – дуже складне і важливе завдання. На практиці в значній мірі ці вектори рухаються в протилежних напрямках.

Більшість експертів погоджуються з тим, що податкове навантаження в Україні цілком прийнятне. Безумовно, тут є місце для вдосконалення, але основна проблема в іншому: заплутаності податкового законодавства, складності ведення обліку та адміністрування, корупції.

Список використаних джерел:

Позиція України в рейтингу країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності 2016-2017. Режим доступу : <http://edclub.com.ua/tegy/vsesvitniy-ekonomichnyy-forum>
Загальні тенденції тіньової економіки в Україні. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу : www.me.gov.ua/Documents/Listlang=uk

УДК 657.433 «313»

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Циганчук В.А. – викладач, спеціаліст II категорії

Вінницький коледж економіки та підприємництва THEU

Одним з наслідків господарської діяльності підприємств, під час якої підсилюються їхні взаємні економічні контакти з ринковими суб'єктами, є виникнення кредиторської заборгованості, що займають важливе місце в цій діяльності.

Кредиторська заборгованість - це джерело формування й фінансування фінансових активів, вона має вирішальний вплив на платоспроможність і фінансову стійкість господарчих суб'єктів і, з причини свого динамічного характеру, вимагає серйозного нагляду за фактичним станом розрахунків та надійного управління грошовими потоками. Базою для такого контролю служить якісна, своєчасна та достовірна інформація про

заборгованість, джерелом формування якої виступає система бухгалтерського обліку. Розрахунки з контрагентами є важливою складовою фінансово-економічної діяльності будь-якого підприємства. Вони нерозривно пов'язані з вхідними та вихідними грошовими потоками, які складають основу процесу забезпечення безперервної діяльності суб'єктів господарювання. Затягування строків погашення зобов'язань приводить до сповільнення операційного циклу та зниження ділової активності підприємства. Крім того, вартість грошей з урахуванням фактора часу має тенденцію до зниження, що в свою чергу негативно впливає на їх покупну спроможність і призводить до скорочення ресурсів підприємств.

Тому одним з головних завдань, які постають перед управлінською ланкою вітчизняних підприємств, є постійний моніторинг розмірів кредиторської заборгованості, строків погашення, аналіз їх структури та забезпечення оптимального співвідношення між сумами цих двох об'єктів обліку. У зміцненні фінансового стану і платоспроможності підприємств значна роль належить аудиту за станом розрахунків, динамікою кредиторської заборгованості.

Питаннями методики й організації обліку і аудиту кредиторської заборгованості займалися такі вітчизняні та зарубіжні науковці: С.М. Барац, В.А. Биков, І.І. Бочкарьова, Ф.Ф. Бутинець, О.М. Галаган, Б.М. Гонгало, В.Р. Захар'їн, В.Б. Івашкевич, Н.Н. Макарова, Т.М. Малькова, А.Н. Медведєв, Є.В. Орлов, М.Л. Пятов, А.Н. Саморядов, Я.В. Соколов, С.О. Щенков.

Однак певні труднощі обліку і аудиту кредиторської заборгованості підприємств, насамперед класифікація, оцінка, умови визнання, організація та методика з урахуванням нових потреб, вимагають розширення досліджень з особливою увагою до організаційно-технологічних аспектів на окремих підприємствах, що обумовлює актуальність дослідження [2, с. 385].

Важливою умовою сучасного економічного розвитку є те, що підприємства всіх форм власності повинні серйозно відноситися до організації обліку кредиторської заборгованості, тому що це допомагає отримувати та аналізувати інформацію щодо розрахунків з кредиторами за довгостроковими та поточними зобов'язаннями. Задля повного та достовірного отримання інформації підприємства повинні регулярно проводити аудит всієї господарської діяльності, приділяючи головну увагу розрахунків з кредиторами. Головними організаційними аспектами аудиту кредиторської заборгованості вважають визначення мети, завдань та етапів його проведення.

На початку проведення аудиту на підприємстві необхідно перевірити обґрунтованість та ефективність обраної підприємством стратегії відносин з контрагентами. Вона, насамперед, повинна включати в себе умови надання чи отримання товарного кредиту, його забезпеченість, строк, доцільність застосування знижок тощо.

Важливим є порядок класифікації усіх клієнтів, оскільки правильний розподіл кредиторів, який найбільш повно відображає сутність усіх розрахункових операцій

підприємства, є запорукою успішності прийняття управлінських рішень.

Одним із головних аспектів аудиту кредиторської заборгованості є перевірка їх юридичного оформлення та обґрунтування. Для здійснення процесу придбання та реалізації підприємство вступає з іншими учасниками ринку в економічні взаємовідносини, правовою основою яких є укладання договорів. Процес договірної роботи регулюється на рівні підприємства (мікрорівні) і на рівні держави через законодавчі акти (макрорівень).

У питаннях розрахунків з постачальниками це дозволяє мінімізувати ризики несвоєчасного надходження необхідних для безперервної діяльності підприємства ресурсів. Результативність аудиту залежить від постійного моніторингу та аналізу величини кредиторської заборгованості й її впливу на фінансовий стан підприємства.

Основною передумовою проведення аудиторської перевірки кредиторської заборгованості слід вважати можливість адекватного відображення і розкриття даних про дану заборгованість підприємства для того, щоб забезпечити прийняття в майбутньому ефективних та дієвих управлінських рішень.

Аудиторська перевірка кредиторської заборгованості має вирішувати такі завдання: вивчення реальності поточної та довгострокової кредиторської заборгованості; з'ясування причин і терміну появи заборгованості; контроль кредиторської заборгованості, термін якої вже минув; виявлення достовірності і адекватності відображення кредиторської заборгованості в балансі та інших регістрах бухгалтерського обліку, при цьому має бути відображений розрахунок відхилень; контроль за списанням заборгованості та перевірка її відображення в бухгалтерському обліку; наявність актів звірки розрахунків або гарантійних листів та дотримання терміну позовної давності [4].

Загалом ефективність проведення аудиторської перевірки за кредиторською заборгованістю можлива при тісній взаємодії між бухгалтерією підприємства, його юридичним та фінансовим відділами.

При цьому існує велика ймовірність того, що навіть на великих підприємствах найчастіше відсутні спеціальні служби, які забезпечують проведення аудиторської перевірки, що дало б змогу запропонувати комплекс заходів, направлених на створення, постійне впорядкування та удосконалення системи аудиторської перевірки з метою забезпечення інформацією керівництва про стан кредиторської заборгованості з метою прийняття оперативних

управлінських рішень та складання звітності.

Висновки. Якісний облік та своєчасне врахування кредиторської заборгованості на підприємствах різних форм власності має першочергове значення, тому що це дає можливість отримувати упорядковану, прозору та достовірну інформацію щодо розрахунків з кредиторами.

Основою фінансового та економічного процвітання підприємства є досягнення стійкого фінансового стану та його відповідна підтримка. Надання контрагентам достовірних та адекватних відомостей про розрахунки, потребує якісно організованого аудиту кредиторської заборгованості відповідно до визначених завдань та мети.

Список використаних джерел:

1. Аудиторський висновок та його види [Електронний ресурс] // Бібліотека економіста – Режим доступу: <http://library.if.ua/books/78.html>.
2. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підруч. / Р.Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.
3. Белокоз О. Внутрішній аудит дебіторської та кредиторської заборгованостей торговельних підприємств / О. Белокоз // Економічний аналіз : зб. наук. праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2011. – Вип. 9. – Ч 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ecan/2011_9_1/pdf/byelokoz.PDF.
4. Циганчук В.А. Оцінка інноваційних кластерних проєктів / В.А. Циганчук, І.В. Гріщенко, Л.М. Клівіденко, Н.В. Білецька // Науковий вісник Львівської комерційної академії. Серія «Торгівля, комерція, підприємництво». – Львів, 2015.– Випуск 19. – С. 86-89.